

Lehdistötiedote
Luxemburg, 7. joulukuuta 2016

Ukrainalle suunnatun EU:n tuen tulokset ovat tarkastajien mukaan olleet tähän mennessä "hauraita"

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudessa kertomuksessa todetaan, että EU:n tuella on ollut vähän vaikutusta Ukrainassa. Uudistukset ovat saaneet sittemmin lisäpontta, mutta tähän mennessä saavutetut tulokset ovat edelleen hauraita. Tarkastajat katsovat, että lähes koko tarkastuksen kattaman ajanjakson ajan EU:n tuen vaikuttavuutta rajoitti maan epävaka poliittinen, lainsäädännöllinen ja hallinnollinen tila.

Tarkastajat arvioivat, osoittautuiko Euroopan komission ja Euroopan ulkosuhdehallinnon tuki vaikuttavaksi pyrittäessä tukemaan uudistuksia Ukrainassa. Tarkastuksessa keskityttiin julkisen varainhoidon alaan ja korruptiontorjuntaan sekä kaasualaan vuosina 2007–2015.

Tarkastajat toteavat, että EU:n ja Ukrainan välinen yhteistyö edistyi Maidan-aukion vuoden 2014 tapahtumien jälkeen, mutta Ukrainan haasteet rasittavat yhä raskaasti uudistusprosessia ja aiempien ja uusien oligarkkien aiheuttamat riskit pysyvät suurina. EU reagoi vuoden 2014 kriisiin nopeasti antamalla 11,2 miljardin euron rahoituspaketin seitsemäksi vuodeksi. Se oli kuitenkin vain hätätilanteessa tehty ratkaisu. EU myönsi ja maksoi nopeasti suuria rahamääriä sopimatta ensin strategiasta.

"EU:n tuki Ukrainalle on edelleen keskeneräinen hanke komission ponnisteluista huolimatta", sanoi kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Szabolcs Fazakas. "Poliittinen sitoutuminen julkishallinnon uudistukseen oli tarkastuksen toimittamisajankohtana voimakas. Johdon vaihtuvuus vaaransi kuitenkin uudistukset ja alhainen palkkataso puolestaan avasi tien korruptiolle. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää lisätoimia."

Tarkastajat havaitsivat, että julkisen varainhoidon uudistuksen osalta on saatu aikaan joitakin konkreettisia ja kestäviä tuloksia ja että korruptiontorjuntakehitys on parantunut. Julkisella varainhoidolla oli kuitenkin vain vaatimaton merkitys EU:n ja Ukrainan välisessä vuoropuhelussa suurimmalla osalla kautta 2007–2013. Ukrainan hallituksen vähäinen sitoutuminen uudistusprosessiin näkyi vuoteen 2014 saakka tulosten vajavaisuutena ja viivästymisenä. Vuonna 2011 laadittu viisumipakon poistamista koskeva toimintasuunnitelma vahvisti korruptiontorjuntaa. Torjuntatoimia vauhditti niin ikään yhteistyön parantuminen Maidan-aukion tapahtumien jälkeen. Uudistukset saivat uutta lisäpontta vuodesta 2014 alkaen, mutta saavutetut tulokset ovat toistaiseksi olleet hauraita. Korruptiontorjuntatoimien tulokset jäävät vielä nähtäväksi.

Tuen ehtojen asettamistavassa ja niiden noudattamisen arvioinnissa oli puutteita, jotka vaikuttivat budjettituen ja

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot.

Erityiskertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Tiedottaja

Puh. (+352) 4398 47063

Matkapuhelin (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Lehdistöavustaja

Puh. (+352) 4398 45410

Matkapuhelin (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

Sähköposti: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

rahoitusavun suunnitteluun. EU:n tuen täytäntöönpanon seuranta oli kuitenkin pitkälti vaikuttavaa, ja budjettituen maksujen keskeyttämiset edistivät julkisen varainhoidon painopisteitä vuosina 2011–2013.

Kaasualalla edistytettiin jonkin verran hallintotavan parantamisessa ja Ukrainan kautta tapahtuvien EU:n toimitusten varmistamisessa. EU:n ja Ukrainan välistä kaasualan vuoropuhelua haittasivat kuitenkin Ukrainan huera sitoutuminen sekä EU:n sidosryhmien keskuudessa vallinneet eriävät näkemykset. Hallintotapaa parantavaan ja toimitusvarmuutta lisäävään EU:n tukeen liittyi löyhiä ja vaikeasti arvioitavissa olevia ehtoja. Seuranta ei aina perustunut korkealaatuisiin tietoihin eikä EU:n ja Ukrainan yhteisen raportoinnin avulla saatu riittävän tarkkaa selvitystä ilmenneistä vaikeuksista. EU:n tuella oli ennen vuotta 2014 vähäinen vaikutus Ukrainan kaasualan toimintaan. Tuen avulla saatiin vaihtelevia tuloksia toimitusvarmuuden osalta. Sitten on saavutettu kuitenkin yksi merkittävä tavoite: huhtikuussa 2015 hyväksyttiin kaasulaki, joka on EU:n kolmannen energiapaketin mukainen.

Tarkastajat esittävät joukon suosituksia, joiden tarkoituksena on parantaa EU:n Ukrainalle antamaa tukea. Komission ja Euroopan ulkosuhdehallinnon olisi

- painotettava enemmän julkista varainhoitoa Ukrainan kanssa käytävässä vuoropuhelussa
- parannettava taloudellista tukea koskevien ehtojen rakennetta ja tuen maksua
- vahvistettava tuen täytäntöönpanon seuranta
- painotettava enemmän uudistusten vaikuttavaa täytäntöönpanoa ja kestävyyttä
- pyrittävä lisäämään Ukrainalle suunnattavan EU-tuen vaikuttavuutta kaasualalla.

Toimittajille tiedoksi

Ukraina lukeutuu Euroopan unionin suurimpiin ja poliittisesti merkittävimpiin naapureihin. Institutionaalinen ja poliittinen epävakaus, hallintotapaan liittyvät ongelmat ja talous- ja rahoitusvaikeudet ovat kuitenkin maan vallitsevia piirteitä.

Ukrainan talouden suorituskyky on ollut heikko sen vuonna 1991 tapahtuneesta itsenäistymisestä lähtien. Talouskasvu, jota tapahtui 2000-luvun alussa, sai vakavan iskun vuoden 2008 maailmanlaajuisen kriisin yhteydessä. Maa on siitä lähtien käynyt toipumiskamppailua. Ukrainan valtiontalous on vuosien mittaan heikentynyt, mikä johtuu lähinnä julkisten varojen huonosta hoidosta. Lisäksi huomattava harmaa talous vaikuttaa kielteisesti valtion budjetin tulopuoleen. Ukrainaa pidetään uudistuspyrkimyksistä huolimatta yhä Euroopan korruptoituneimpana maana. Julkisessa päätöksenteossa ilmenee oman edun tavoittelua. Oligarkkien klaaneilla on yhä vallitseva vaikutus Ukrainan talouteen, politiikkaan ja viestimiin.

Vuoden 2004 jälkeistä aikaa leimaavat kolme keskeistä poliittista tapahtumaa: vuoden 2004 oranssi vallankumous, vuoden 2010 presidentinvaalit ja vuonna 2014 tapahtunut Maidan-vallankumous. Ukrainan maantieteellinen eheys on ollut vuoden 2014 alusta alkaen vakavasti uhattuna.

Ukrainan itäosan konflikti on lisännyt voimakkaasti maahan kohdistuvia talous- ja rahoitusalaan liittyviä haasteita.

EU tekee Ukrainan kanssa yhteistyötä Euroopan naapuruuspolitiikan itäisen alueellisen ulottuvuuden eli itäisen kumppanuuden puitteissa. Vuosina 2007–2015 EU:n taloudellinen tuki muodostui avustuksina myönnetystä 1,6 miljardin euron määrästä, josta puolet maksettiin budjettitukena, ja 3,4 miljardista eurosta makrotaloudellisia lainoja.

Erityiskertomus nro 32/2016: "EU:n tuki Ukrainalle" on saatavilla 23:lla EU:n kielellä.